

Avrupa Birliği e-Bülten

BU SAYIDA

- > “AB – Türkiye siyasi, ekonomik ve ticari ilişkilerinin durumu” başlıklı rapor yayımlandı
- > Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi’ne yönelik Avrupa Komisyonu ve Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi tarafından ortak bir rapor hazırlandı
- > Bölgeler Komitesi toplantısında esnetilmiş devlet yardımı kurallarının uygulanmasına devam edilmesinin AB Tek Pazarını bozacağından endişe duyulduğu ifade edildi
- > AB, 2024’te tarım-gıda ürünlerinin tanıtımına 186 milyon Avro tahsis edecek
- > Onarım Hakkı Direktifi taslağına ilişkin AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu müzakere pozisyonu kabul edildi
- > Avrupa Parlamentosu Genel Kurul Toplantısında (20-23 Kasım 2023) kabul edilen değişiklikler
- > Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi tarafından Endüstriyel Emisyonlar Direktifi revizyonuna ilişkin geçici anlaşmaya varıldı
- > Avrupa Birliği Çin’den ithal edilen polietilen tereftalat için geçici anti dumping vergisi getirdi
- > AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu tarafından yenilenebilir ve doğal gazlar ile hidrojenle iç pazarlara yönelik ortak kurallara ilişkin geçici anlaşmaya varıldı
- > Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi, Karbon giderimi için Avrupa sertifikasyon çerçevesi müzakerelerine başladı
- > AB-Hindistan Ticaret ve Teknoloji Konseyi toplandı
- > AB-Singapur Dijital Ticaret Anlaşması müzakerelerinde 2. tur gerçekleştirildi
- > AB-Hindistan Ticaret ve Yatırım Müzakereleri devam ediyor
- > AB, Yeni Zelanda ile imzaladığı kapsamlı serbest ticaret anlaşmasına ilişkin onay sürecini tamamladı
- > AB ve Angola, Sürdürülebilir Yatırımların Kolaylaştırılması Anlaşması’nı imzaladı
- > Avrupa Komisyonu ve Avrupa Ekonomik Alanı EFTA ülkeleri, 2021-2028 Mali Mekanizması konusunda anlaşmaya vardı
- > 19. AB-Kanada Zirvesi gerçekleştirildi

“AB – Türkiye siyasi, ekonomik ve ticari ilişkilerinin durumu” başlıklı rapor yayımlandı

29 – 30 Haziran 2023 tarihlerinde gerçekleştirilen AB Liderler Zirvesi’nde alınan karar doğrultusunda, AB Dışişleri ve Güvenlik Yüksek Temsilcisi Josep Borrell ve Avrupa Komisyonu'nun Komşuluk Politikası ve Genişlemeden sorumlu Komiseri Oliver Varhelyi tarafından stratejik ve ileriye dönük bir yaklaşım ile “AB-Türkiye siyasi, ekonomik ve ticari ilişkilerinin durumuna” ilişkin olarak Konsey'e ortak bir rapor sunulmuştur.

29 Kasım 2023 tarihinde Komisyon'un internet sitesinde yayımlanan söz konusu raporda, temel olarak Türkiye AB ilişkilerinin karşılıklı çikara ve ortak faydaya dayalı olarak yürütülmesi önerilmektedir. Raporda içerik olarak “Siyasi ilişkiler”, “AB ve Türkiye Arasındaki İkili İlişkiler”, “Ekonomi ve Ticaret” başlıklarında üç bölüme yer verilmekte ve raporun en önemli kısmını oluşturan sonuç bölümünde Yüksek Temsilci ve Komisyon'un Türkiye AB arasında iş birliğini geliştirmede kilit öneme sahip alanlarda atılabilecek adımlara dair Konsey'e tavsiyeleri yer almaktadır.

Bu kapsamda Türkiye AB ticari ilişkilerini ilgilendiren hususlarda söz konusu raporda:

- Türkiye'nin Gümrük Birliği kapsamında ticari ilişkilerdeki somut meselelere yönelik adımlarının, özellikle dokuz ticari engelin kaldırılmasına yönelik çabalarının ve beş ticari engele dair taahhütlerinin daha yakın bir işbirliği için temel teşkil ettiği ifade edilmekte;
- Hızla değişen küresel bağlamda, AB'nin dijital ve yeşil dönüşümü ile birlikte daha dayanıklı tedarik zincirleri ihtiyacı göz önüne alındığı ticari konularda ilerleme sağlamanın her iki tarafında çıkarına olduğu; Gümrük Birliğinin mevcut yapısı da dikkate alındığında ancak etkili bir anlaşmazlıkların halli ve korunma mekanizmaları ile donatılmış kapsamlı bir modernizasyonun tam anlamıyla Türkiye-AB ekonomik ilişkilerinin gerçek potansiyeline ulaşmasını sağlayacağı ifade edilmektedir.

Raporun sonuç ve önerilere ilişkin son bölümünde Türkiye ile mümkün olan her alanda güven ve konsensüse dayalı böyle bir ilişki kurulmasının AB'nin stratejik yararına olduğu, 2021 Haziran AB Konseyi sonuçlarında da yer verildiği üzere, taraflar arasında görüş ayrılıklarını gidermeye yönelik çabaların devam etmesi gerektiği ifade edilmektedir. İlaveten söz konusu raporda Türkiye AB ilişkilerinin mevcut durumunun, yapıcı adımlar atmaya ve 2021 Konsey sonuç belgesindeki pozitif unsurlar üzerinde ilerlemeye elverişli olduğuna değinilerek

Komisyon ve Yüksek Temsilci tarafından temel işbirliği alanlarının canlandırılması teklif edilmektedir.

Yüksek Temsilci ve Komisyon'un Konsey'e Türkiye-AB ticari ilişkileri bağlamında atılmasını tavsiye ettiği adımların arasında:

- Ortaklık Konseyi ve Yüksek Düzeyli Siyasi Diyalog mekanizmalarına işlerlik kazandırılması; ticari sorunları ele almak ve yeni iş birliği alanlarını değerlendirmek üzere, Yüksek Düzeyli Ticaret Diyalogu kurulması,
- Türkiye AB Gümrük Birliği güncelleme müzakerelerinin çerçevesine ilişkin görüşmelerin yeniden başlatılması,
- Bu temelde ve Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik görüşmelerin yeniden başlamasına olanak sağlayacak uygun ortamın oluşmasına bağlı olarak, Konsey'in müzakere direktiflerini yetki belgesini kabul etmesi ve Komisyon'a Gümrük Birliği'nin güncellenmesi için müzakereleri başlatma yetkisi vermesi,
- İlgili ve mümkün olduğu durumlarda ve Türkiye'nin gerekli şartları yerine getirmesi halinde, Türkiye'nin AB'nin teknik mevzuatına ilişkin veri tabanlarına erişimine izin verilmesinin değerlendirilmesi,
- Türkiye Yatırım Platformu kapsamında kamu ve özel yatırımlara destek sağlanması (bağlantısallık, dijital, enerji, ulaştırma, yeşil mutabakat),
- Avrupa Yatırım Bankası'nın Türkiye'de tüm sektörlerde faaliyetlerine devam etmesi,
- Vize konusunda belirli kategoriler için vize kolaylaştırma iş insanları, öğrenciler, AB'de aile üyesi olan T.C. vatandaşlarına uzun süreli ve çok girişli vize verilmesi

olarak özetlemek mümkündür.

Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi'ne yönelik Avrupa Komisyonu ve Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi tarafından ortak bir rapor hazırlandı

Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi'ne (GTS) yönelik Avrupa Komisyonu ve Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi tarafından hazırlanan ortak rapor 21 Kasım 2023 tarihinde yayımlanmıştır.

Bir örneği ekte sunulan raporda özetle, GTS'den yararlanan 65 ülkeden tercihli ithalatın 2022'de tüm zamanların en yüksek seviyesi olan 80,6 milyar Avro'ya ulaştığı, GTS'nin düşük gelirli ekonomilere destek sağladığı, Kovid-19 salgını gibi belirsiz dönemlerde ekonomik istikrarın ve sürdürülebilir kalkınmanın desteklendiği vurgulanmaktadır.

Ayrıca, sürdürülebilir kalkınma ve iyi yönetişimi teşvik eden GTS+ rejiminin, insan ve işçi hakları, çevre koruma ve iklim değişikliği ile ilgili standartların iyileştirilmesinde etkili olduğu ifade edilmektedir. Raporda, bazı ülkelerde kadın ve çocuk hakları, işkenceye karşı mücadele ve çocuk işçiliği ile zorla çalıştırmanın ortadan kaldırılması konularında olumlu gelişmelerin kaydedildiği belirtilmiştir. Özbekistan'ın pamuk hasadındaki kölelik ve çocuk işçiliğini ortadan kaldırdıktan sonra 2021'de GTS+ rejimine katıldığı ve Tacikistan'ın 2023'te GTS+ rejimine katılmak üzere başvuruda bulunduğu bilgisi de raporda yer almaktadır. Ancak, çevresel taahhütlerine rağmen bazı ülkelerin kapasite ve kaynak kısıtları nedeniyle bu taahhütleri yerine getirmekte zorlandığına dikkat çekilmektedir. AB'nin GTS+ rejiminin uygulanmasını ve yararlanıcı ülkelerin yükümlülüklerini izlemeye devam ettiği belirtilmiştir.

Bölgeler Komitesi toplantısında esnetilmiş devlet yardımı kurallarının uygulanmasına devam edilmesinin AB Tek Pazarını bozacağından endişe duyulduğu ifade edildi

Avrupa Birliği'nin yerel ve bölgesel temsilcilerinden oluşan bir danışma organı olan Bölgeler Komitesinin 29 Kasım 2023 tarihinde yapılan genel kurul toplantısında, Avrupa Komisyonunun 2022 yılı rekabet politikasına ilişkin raporu ele alınmıştır.

Toplantıda, bölgesel ve yerel liderler tarafından devlet yardımı kurallarındaki esnekliklerin covid-19 salgınının, Ukrayna'daki savaşın ve enerji şokunun sonuçlarını hafifletmeye yardımcı olduğu kabul edilmekle birlikte, bu esnekliğin devam etmesinin Tek Pazarı bozacağına ve Üye Ülkeler arasında ve içerisinde eşitsizliği artıracığına işaret edilmiştir. Bu bağlamda, Fransa ve Almanya'nın geçici devlet yardımları çerçevesi kapsamında yapılan yatırımların %80'ini gerçekleştirdiğinin altı çizilmiş ve özellikle kırsal ve endüstriyel dönüşümden geçen bölgelerin yeşil ve dijital dönüşümü ve enerji dönüşümünün zorlukları karşısında ihtiyaç duyulan devlet desteğinden yararlanamayacağından endişe duyulduğu ifade edilmiştir.

Bölgeler Komitesi tarafından, söz konusu esneklikler kaldırılmadan önce sebep olunan piyasa aksaklıklarının azaltılması için kısa ve orta vadede önlemler alınması çağrısında bulunulmuştur. Komite tarafından Avrupa Komisyonu, rekabet politikası ile uyum politikasının birbirini tamamlamasını sağlayabilecek ve kapsayıcı bir ekonomik büyümenin meydana gelmesini kolaylaştıracak politikaları güçlendirmeye odaklanması tavsiye edilmiştir.

AB, 2024'te tarım-gıda ürünlerinin tanıtımına 186 milyon Avro tahsis edecek

Avrupa Komisyonunun, hem Avrupa Birliği'nde hem de dünyanın başka yerlerinde yüksek kaliteli, sürdürülebilir tarım-gıda ürünlerini teşvik etme faaliyetlerini finanse etmek için 2024 yılında 185,9 milyon Avro tahsis edeceği açıklandı.

2024'te seçilen kampanyalar için mevcut miktarlar, AB iç pazarındaki tanıtım ve üçüncü ülkelerdeki tanıtım arasında sırasıyla 81,3 milyon Avro ve 85,1 milyon Avro olacak şekilde bölünüyor.

AB dışında büyüme potansiyeli yüksek ülke ve bölgeler tanıtım için ana hedef olarak görülüyor. Bunlar arasında Çin, Japonya, Güney Kore, Singapur ve Kuzey Amerika yer alıyor. Birleşik Krallık, AB tarım-gıda ürünleri için ana ihracat pazarlarından biri olmaya devam ediyor ve yirmi yedi Üye Devletin ihracatının %20'sinden fazlası Birleşik Krallık'a gerçekleşiyor.

Avrupa Komisyonu, özel operatörler tarafından sunulan seçilmiş projelerin %80'e kadarını finanse etmekte ve ayrıca üçüncü ülkelerde kendi iletişim kampanyalarını yürütmektedir. Organik ürünler için 42 milyon Avro dahil olmak üzere, sürdürülebilir şekilde üretilen tarımsal gıda ürünlerine özel olarak 62 milyon Avro tahsis edileceği açıklanmıştır.

2024 çalışma programında taze meyve ve sebzeleri teşvik etmek için 18 milyon Avro'nun üzerinde bir kaynak tahsis edilecektir. 2024 yılı kampanyaları için teklif çağrıları 18 Ocak - 14 Mayıs 2024 tarihleri arasında yapılabilecektir.

Onarım Hakkı Direktifi taslağına ilişkin AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu müzakere pozisyonu kabul edildi

Avrupa Komisyonu tarafından 22 Mart 2023 tarihinde Döngüsel Ekonomi Eylem Planı çerçevesinde sunulan ve ürünlerin tamir edilmesinin teşvikine yönelik düzenlemeler içeren Onarım Hakkı Direktifi Taslağına (Right to Repair-R2R Directive) ilişkin Avrupa Parlamentosu müzakere pozisyonu 21 Kasım 2023 tarihinde, AB Konseyi müzakere pozisyonu 22 Kasım 2023 tarihinde kabul edilmiştir.

Direktif Taslağı kapsamında:

- Tüketicilerin, AB yasalarına göre teknik olarak onarılabilen ürünler (örneğin, çamaşır makineleri veya cep telefonları) için onarım talebinde bulunma hakkı,
- Üreticilerin, yasal olarak onarmakla yükümlü oldukları ürünler hakkında tüketicilere bilgi verme zorunluluğu,
- Tüketicilerin herhangi bir tamirciden talep edebileceği, onarım koşullarına ve fiyatlarına şeffaflık getiren bir Avrupa Onarım Bilgi Formu,
- Tüketicileri kendi bölgelerindeki tamircilerle buluşturacak çevrimiçi onarım eşleştirme platformu,
- Onarım durumunda satıcının sorumluluk süresinin altı ay uzatılması

gibi hususlar düzenlenmektedir.

AB Konseyinin yetki belgesinde, Komisyon önerilerine ilaveten:

- Tüketicilerin haklarını kullanmaktan caydırılmaması için üreticilerin onarımları makul bir süre içinde ve ücretsiz sağlanamadığı durumlarda makul bir ücret karşılığında gerçekleştirmeleri,
- Küçük tamirciler için bürokrasiyi ortadan kaldırmaya yönelik tedbirler getirilmesi,
- Çevrimiçi onarım platformuna ilişkin olarak, her üye ülkede ayrı platformlar yerine AB için tek bir platform oluşturulması ve böylece sınır ötesi hizmetlerin kolaylaştırılması,
- Tüketicilerin, satıcının sorumluluk süresi içerisinde kusurlu ürünlerin onarımı veya değiştirilmesi arasında seçim yapma hakkının korunması ve satıcının tüketiciye haklarına ilişkin bilgi vermesinin zorunlu olması

gibi değişiklikler yer almaktadır.

Öte yandan, Avrupa Parlamentosu pozisyonunda ise:

- Bir ürün onarıldıktan sonra yasal garanti süresinin bir yıl uzatılması,
- Onarımları tüketiciler için daha cazip bir seçenek haline getirmeye yönelik olarak, onarım süresinde yedek cihaz ödünç verilmesi, tamir edilemeyen ürünler yerine yenilenmiş ürün verilmesi gibi tedbirler getirilmesi,
- Bağımsız tamirciler, tadilatçılar ve son kullanıcıların tüm yedek parçalara, onarım bilgilerine ve aletlere makul bir maliyetle erişebilmesi,
- Onarımların daha uygun maliyetli ve çekici hale getirilmesini teminen, ulusal onarım fonları aracılığıyla tüketicilere kuponlar ve diğer mali teşvikler sunulması

hususları önerilmektedir.

Bundan sonraki aşamada, Direktif taslağının nihai şekline ilişkin kurumlar arası müzakerelerin 7 Aralık 2023 tarihinde başlaması öngörülmektedir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Avrupa Parlamentosu Genel Kurul Toplantısında (20-23 Kasım 2023) kabul edilen değişiklikler

- **Net Sıfır Sanayi Yasası:**

21 Kasım 2023 tarihinde Avrupa Parlamentosu (AP) Genel Kurulunda, net sıfır teknolojilerde yıllık ihtiyacın %40'ının 2030 yılına kadar Avrupa'da üretiminin sağlanması ve bu teknolojiler için 2030 yılına kadar küresel talebin %25'inin de AB'de üretilmesini hedefleyen Net Sıfır Sanayi Yasası raporu 376 lehte, 139 aleyhte ve 116 çekimser oy ile kabul edilmiştir. AB Konseyinin de tutumunu benimsemesinin ardından yasanın nihai şekline ilişkin kurumlar arası müzakerelerin başlaması öngörülmektedir.

- **Yeni ağır hizmet araçlarının karbondioksit emisyon standartları:**

21 Kasım 2023 tarihinde AP Genel Kurulu, otobüsler, kamyonlar ve römorklar da dahil olmak üzere yeni ağır hizmet araçlarında karbondioksit emisyon standartlarını güçlendirmeyi amaçlayan mevzuat teklifine yönelik önerileri içeren raporu 445 lehte, 152

aleyhte ve 152 çekimser oy ile kabul etmiştir. Bundan sonraki aşamada, mevzuatın nihai şekline ilişkin kurumlar arası müzakerelerin başlaması öngörülmektedir.

- **Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü:**

AP Genel Kurulu, 22 Kasım 2023 tarihinde gerçekleştirdiği oturumunda, ambalaj atığının azaltılmasını ve mevcut ambalajların geri dönüştürülebilirliği ve yeniden kullanılabilirliğinin artırılmasını amaçlayan AB Ambalaj ve Ambalaj Atığı Tüzüğü teklifine ilişkin pozisyonunu teşkil eden raporu, 426 lehte, 125 aleyhte ve 74 çekimser oy ile kabul etmiştir.

- **Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 28. Taraflar Konferansına (COP 28) ilişkin beklentileri içeren karar**

21 Kasım 2023 tarihinde AP Genel Kurulu, Birleşik Arap Emirlikleri'nde 30 Kasım -12 Aralık 2023 tarihlerinde gerçekleştirilecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) 28. Taraflar Konferansına (COP 28) ilişkin; fosil yakıtlara yönelik tüm doğrudan ve dolaylı sübvansiyonların 2025 yılına kadar kaldırılması, 2030 yılına kadar yenilenebilir enerji üretiminin üç katına ve enerji verimliliğinin iki katına çıkarılması ve tüm ülkelerin iklim taahhütlerini güçlendirmeleri ile uluslararası iklim finansmanını arttırmak için adil şekilde katkı sağlamaları gibi beklentilerini ortaya koyan tavsiye niteliğinde bir kararı 426 lehte, 134 aleyhte ve 30 çekimser oy ile kabul etmiştir.

Avrupa Birliği e-Bülteni [dördüncü sayısında](#), Net Sıfır Sanayi Yasasına ilişkin Avrupa Parlamentosu Sanayi Komitesi raporunun, yeni ağır hizmet araçlarının karbondioksit emisyon standartlarına ilişkin Avrupa Parlamentosu Çevre Komitesi raporunun, Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü taslağına ilişkin Avrupa Parlamentosu Çevre Komitesi raporunun kabul edildiğine dair haberler yayımlanmış olup; Parlamento üyelerinin taslağına ilişkin değişiklik önerilerine dördüncü sayıdan erişilebilmektedir.

Diğer taraftan Avrupa Parlamentosu Çevre Komitesinde kabul edilen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 28. Taraflar Konferansına (COP 28) ilişkin beklentileri içeren karara yönelik haber Avrupa Birliği e-Bülteni [beşinci sayısında](#) yayımlanmıştır.

Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi tarafından Endüstriyel Emisyonlar Direktifi revizyonuna ilişkin geçici anlaşmaya varıldı

Avrupa Komisyonu tarafından, 5 Nisan 2022 tarihinde sunulan AB çapında zararlı endüstriyel emisyonları azaltarak insan sağlığının ve çevrenin yüksek düzeyde korunmasını sağlamayı amaçlayan 2010/75/AB sayılı Endüstriyel Emisyonlar Direktifinin revizyonuna yönelik Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi tarafından 29 Kasım 2023 tarihinde geçici anlaşmaya varılmıştır. Bu kapsamda, yeni kurallar ile büyük tarımsal endüstriyel tesislerden kaynaklanan hava, su ve toprak kirliliğinin azaltılarak bu tesislerin yeşil dönüşüme yönlendirilmesi hedeflenmektedir.

Yeni mevzuat ile, ulaşılabilir en sıkı emisyon seviyelerinin belirlenmesinin zorunlu hale gelmesi; emisyon ve çevresel performans hedefleri aracılığıyla endüstriyel tesislerin daha güvenli ve zararlı olmayan kimyasalların kullanımı ile enerji, su, malzeme verimliliği ve yeniden kullanıma yönlendirilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, su kıtlığıyla mücadele amacıyla, su tüketiminde çevresel performans hedefleri zorunlu hale getirilmekte olup; atık, kaynak verimliliği, enerji verimliliği ve hammadde kullanımı için çevresel performans hedeflerinin belirli bir aralıkta olması ve yeni teknikler için gösterge niteliğinde olması öngörülmektedir.

Endüstriyel Emisyon Direktifinin kapsamının:

- Büyük domuz ve kümes hayvanı çiftliklerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi, büyükbaş hayvan çiftliklerinin ise daha sonraki aşamada yapılacak incelemede değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.
- Mevzuat kapsamının, **madenler ve batarya üreten büyük tesisleri (bakır, altın, nikel, platin vb. gibi endüstriyel ölçekte üretilen enerji dışı cevherlerin çıkarılmasını ve işlenmesini kapsayan madencilik faaliyetleri)** de kapsayacak şekilde genişletilmesi konusunda anlaşmaya varılmıştır.

Diğer taraftan, Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi tarafından düzenlemeye tabi tesislerin lisanslanması, işletilmesi ve kontrolüyle ilgili şeffaflığın ve halkın katılımının artırılması hususunda anlaşmaya varılmıştır. Yeni AB Endüstriyel Emisyon Portalı aracılığıyla vatandaşların, Avrupa'nın herhangi bir yerinde verilen izinlere ilişkin verilere basit bir şekilde erişebilmesi ve yakın çevrelerindeki kirletici faaliyetler hakkında bilgi sahibi olabilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, üye devletlere 2035 yılına kadar elektronik izin sistemi (e- izin)

kurma zorunluluğu getirilerek, izin verme süreçlerinin daha verimli hale getirilmesi konusunda anlaşmaya varılmıştır.

Mevzuat hükümlerinin ihlal edilmesi durumunda, ağır ihlallerde ilgili ekonomik operatörün yıllık AB cirosunun %3'ünden başlayan oranlarda ceza tahsil edilmesi, vatandaşlara ihlalin yol açtığı sağlık sorunlarına yönelik tazminat talep etme hakkı verilmesi gibi cezai hükümlerin getirilmesi öngörülmektedir. **Bundan sonraki aşamada, Direktifin Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi tarafından resmi olarak kabul edilmesi beklenmekte olup, bunun ardından AB Resmi Gazetesinde yayımlanmasından 20 gün sonra yürürlüğe girmesi öngörülmektedir.**

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Avrupa Birliği Çin'den ithal edilen polietilen tereftalat için geçici anti-damping vergisi getirdi

Avrupa Komisyonu Mart 2023'te başlatılan bir soruşturma'nın ardından, Çin'den gelen giyim ve ambalaj sektörlerinde kullanılan plastiklerin belirli türleri olan polietilen tereftalat (PET) için geçici anti-damping vergisi uygulamaya karar verdi. Bu kapsamda, Komisyon tarafından kabul edilen düzenleme ile ön gümrükleme fiyatına %6.6'sı ile %24.2'si arasında değişen geçici vergi getirilmektedir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu tarafından yenilenebilir ve doğal gazlar ile hidrojenle iç pazarlara yönelik ortak kurallara ilişkin geçici anlaşmaya varıldı

AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu 28 Kasım 2023 tarihinde yenilenebilir ve doğal gazlar ile hidrojenle iç pazarlar için ortak kurallar oluşturmaya yönelik direktif üzerinde geçici bir siyasi anlaşmaya varmıştır.

Söz konusu Direktif, AB'nin 2050 yılında iklim nötrlüğü hedefine ulaşmak amacıyla, yenilenebilir ve düşük karbonlu gazların enerji sistemine nüfuz etmesini kolaylaştırmayı, doğal gazdan geçişe olanak sağlamayı amaçlamaktadır.

İspanya hükümetinin üçüncü Başkan Yardımcısı ve ekolojik geçiş ve demografik zorluklar Bakanı Teresa Ribera Rodriguez açıklamalarında:

AB'nin 2050 yılında iklim nötr kıta hedefine ulaşma yolunda büyük bir adım olduğunu, belirlenen hidrojen altyapısı ve pazarları ile entegre ağ planlaması için özel bir çerçeve oluşturulmasının yanı sıra tüketicinin korunmasına yönelik kurallar koyup arz güvenliğini güçlendirici etki yaratacağını, gaz paketinin geri kalan kısmının Konsey ve Parlamento tarafından kararlaştırılacağını belirtmiş ve söz konusu anlaşmanın, yeni ortaya çıkan hidrojen sektörünün yayılmasını sağlayacağı, gaz sektörünün yenilenebilir enerjiye geçişini hızlandıracağı, aynı zamanda tüketicinin korunmasına yönelik kuralları belirleyeceği ve arz güvenliğini güçlendireceği için büyük bir başarı olduğunu dile getirmiştir.

Konsey ve Parlamento tarafından kararlaştırılan Direktifte yapılan değişiklikler ise:

Konsey ve Parlamento, hidrojen için Dağıtım Sistemi Operatörleri (DSOs) ve İletim Sistemi Operatörleri (TSOs)'nin ayrı olması konusunda anlaşmaya varmış olup savunmasız grupların korunması hususunda, üye devletlerin tedarikçi ya da piyasa katılımcılarının değiştirilmesi halinde müşterilerin maliyet, çaba ve zaman anlamında dışlayıcı tutumların sergilenmesinin önlenmesini sağlaması zorunlu hale getirilmiştir.

Anlaşma, müşterileri gaz şebekesinin gelecekte hizmet dışı bırakılmasından veya hidrojen olarak yeniden kullanılmasından korumak amacıyla bağlantı kesintilerinin nasıl gerçekleşebileceğine ilişkin düzenlemeler sağlamakta olup, uygun kuruluşlara danışılması, müşterinin önceden bilgilendirilmesi ve korunmasız müşterilerin özel ihtiyaçlarının dikkate alınması gerekliliği vurgulanmıştır. Üye devletler, korunmasız müşterilerin bağlantı kesintilerinden nasıl korunacağına ve onları en iyi nasıl destekleyeceklerine karar verme yetkisine sahip olması planlanmaktadır.

Ayrıca anlaşma hidrojen, elektrik ve doğal gaza yönelik ağ geliştirme planları arasında koordinasyonun artırılmasını sağlayacak ve ağ geliştirme planları, sektör entegrasyonu, 'önce enerji verimliliği' ilkesi ve karbondan arındırılması zor sektörlerde hidrojen kullanımına öncelik verilmesi üzerine inşa edilecektir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi, karbon giderimi için Avrupa sertifikasyon çerçevesi müzakerelerine başladı

Yeni bir Avrupa gönüllü karbon giderimi sertifikasyon çerçevesi üzerine ilk kurumlar arası müzakereler 28 Kasım Salı günü gerçekleşti. Komisyon'un Kasım 2022'de sunduğu teklif, AB'nin karbon giderimlerini ölçme, izleme ve sertifikalandırma yeteneğini artırmayı amaçlamaktadır. Sertifikasyon çerçevesi, kullanımlarını teşvik etmek, paydaşlar ve endüstrinin güvenini artırmak ve aynı zamanda yeşil aklama ile mücadele etmek amacıyla yapılacaktır.

AB basınında yer alan bir habere göre, ilk üçlü görüşmede, kurumlar başlangıç pozisyonlarını sunmuştur.

AB Konseyi, görev yönergesini 18 Kasım'da kabul etmiştir. Önerilen düzenleme, endüstriyel teknolojiler ve orman restorasyonu ile toprak ve sulak alan yönetimi gibi tarımsal uygulamalar da dahil olmak üzere bir dizi karbon giderimi yöntemini kapsayacaktır. Ayrıca, sürdürülebilir ürünlerde karbon depolama da bu düzenleme kapsamında ele alınacaktır.

Üye devletler, toprak karbon dengesini iyileştirmesi koşuluyla, belirli tarımsal faaliyetler için toprak emisyonlarını azaltan sertifikasyonu da dahil edecektir. Sertifikalı faaliyetler, dört kriteri karşılamalıdır: nicelik, eklenen değer, uzun vadeli depolama ve sürdürülebilirlik (QUALITY). Komisyon, her tür faaliyet için özel sertifikasyon metodolojileri geliştirecek ve üye devletler, faaliyetlerin özel karakteristiklerini hesaba katarak uyarlamalar yapacaktır.

Sertifikasyon süreci, bağımsız bir denetim ve her 5 yılda bir sertifikanın yenilenmesini içerecek şekilde iki aşamadan oluşacaktır. Konsey ayrıca, sertifikasyon belgelerini depolamak ve erişilebilir kılmak için bir elektronik kayıt oluşturulmasını talep etmiştir.

Parlamento'nun pozisyonu, bu sistemin uluslararası standartlara uygun olması gerektiğini vurgulamakta olup, şeffaflığı garanti etmek ve karbon giderimlerinin sahtekarlık ve çifte sayımını önlemek için bir Avrupa kaydını önermektedir. Parlamento üye devletleri, değişik çevresel etkileri olduğundan hareketle, çeşitli karbon depolama türleri için tanımların ve kriterlerin farklılaştırılmasının önemini vurgulamaktadır.

Teknik toplantılar ivedi bir şekilde başlayacak olup, bir sonraki üçlü müzakere, AB Konseyi'nin 2024 yılındaki Belçika Başkanlığı dönemine kadar gerçekleştirilmeyecektir.

AB-Hindistan Ticaret ve Teknoloji Konseyi toplandı

AB-ABD arasındaki mekanizmadan esinlenilerek, AB ve Hindistan arasında da oluşturulan Ticaret ve Teknoloji Konseyi (Trade and Technology Council-TTC)'nin ikinci görüşmeleri 24 Kasım 2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde ele alınan konulardan biri olan “yarı iletkenler (semi-conductors)” alanında bir Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

AB-Hindistan TTC, Avrupa Komisyonu tarafından, Brüksel ve Yeni Delhi arasında devam etmekte olan ikili serbest ticaret anlaşmasından ayrı bir Konsey olmasına karşın söz konusu müzakereleri teknik açıdan tamamlayan bir diyalog platformu olduğu belirtilmektedir.

AB-Singapur Dijital Ticaret Anlaşması müzakerelerinde 2. tur gerçekleştirildi

14 Aralık 2022’de Avrupa Komisyonu Başkanı Von der Leyen ve Singapur Başbakanı Lee tarafından imzalanan bir Ortak Bildiri ile AB-Singapur arasında “Dijital Ortaklık Kurulması ve Dijital Ticaret Prensipleri” oluşturulması konusunda mutabakat sağlanmış ve bu alandaki gelişmelerin gözden geçirilmesi için ayrıca her yıl Bakanlar düzeyinde toplanacak bir “AB-Singapur Dijital Ortaklık Konseyi” de kurulmuştur.

Bu kez, AB ve Singapur arasında hâlihazırda yürürlükte olan Serbest Ticaret Anlaşmasını “dijital ticaret” kuralları ile tamamlamak hedefi ile Temmuz 2023’de başlatılan Dijital Ticaret Anlaşması müzakerelerinin ikinci turu gerçekleştirilmiştir. Söz konusu Anlaşmaya yönelik AB yaklaşımını yansıtan taslak metin yayımlanmış olup sınır-ötesi veri akışı da dâhil olmak üzere Brüksel’in dijital ticaret alandaki öncelikleri de söz konusu taslak ile bir kez daha ortaya konuldu. Metnin incelenmesinden, AB’nin sınır ötesi veri akışını serbestleştiren bir yaklaşımı kabul etmediği ve yurt dışına veri transferinin ancak Genel Veri Koruma Tüzüğü seviyesinde bir koruma ile mümkün olabileceğine yönelik tutumu devam ettirdiği anlaşılmaktadır. Diğer bir deyişle, AB serbest veri transferi maddesini ancak mahremiyet ile ilgili büyük bir istisna alanı ile kabul ederken “veri yerelleştirme yoluyla veri transferinin engellenmesi” olarak tanımladığı başka bir yaklaşımı savunmaktadır. Söz konusu yaklaşım, AB’nin “kişisel olmayan verilerin serbest dolaşımı” Tüzüğünü yansıtmaktadır.

AB-Hindistan Ticaret ve Yatırım müzakereleri devam ediyor

10 yıllık bir aranın ardından Haziran 2022’de tekrar başlayan AB-Hindistan Ticaret ve Yatırım müzakerelerinde hizmet ticareti müzakerelerinin modalitesine Hindistan’ın çekinceleri sebebiyle karar verilemediği ve müzakerelerde yaşanan önemli tıkanma alanlarından birinin bu konu olduğu AB basınında yer almıştır.

Hindistan’ın Serbest Ticaret Anlaşması (STA) müzakerelerinde hizmet ticareti konusunda GATS metodolojisini takip etmek istediği, oysaki AB’nin kendi modelinde ısrar ettiği bilinmektedir. AB’nin pazara giriş konusunda yatırım liberalizasyonu ve sınır-ötesi hizmet ticaretini ayırması ve yatırım konusunda pazara giriş listelerini hizmet ve hizmet dışı sektörleri bir arada tutarak negatif liste yoluyla serbestleştirme yaklaşımının Hindistan tarafından henüz benimsenmediği müzakeredeki temel yaklaşım farklarından birinin bu olduğu anlaşılmaktadır.

AB, Yeni Zelanda ile imzaladığı kapsamlı serbest ticaret anlaşmasına ilişkin onay sürecini tamamladı

Avrupa Parlamentosunun onayından kısa bir süre sonra AB Konseyinin verdiği onay ile AB- Yeni Zelanda serbest ticaret anlaşmasına (STA) ilişkin onay süreci tamamlandı. STA müzakereleri Haziran 2018'de başlamış ve anlaşma Temmuz 2023'te imzalanmıştı.

Bahse konu STA ile tarafların ikili ticaretinde %30'luk bir büyüme hedeflenmektedir. Anlaşma kapsamında, hizmetler, dijital ticaret, kamu alımları ve fikri mülkiyet hakları dahil olmak üzere birçok sektör yer almaktadır. Anlaşma, AB için ticaret ve sürdürülebilir kalkınmaya yönelik yeni bir yaklaşımı içeren iddialı taahhütleri de bünyesinde barındırmaktadır.

Bundan sonraki süreçte, Yeni Zelanda'nın 2024'ün birinci veya ikinci çeyreğinde onay sürecini tamamlaması beklenmektedir. STA müzakereleri Haziran 2018'de başlamış, anlaşma Temmuz 2023'te imzalanmış ve Kasım 2023'te Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilmiştir.

AB ve Angola, Sürdürülebilir Yatırımların Kolaylaştırılması Anlaşması'nı imzaladı

17 Kasım 2023 tarihinde, AB ve Angola, Luanda'da düzenlenen AB-Angola İş Forumunda, Sürdürülebilir Yatırımların Kolaylaştırılması Anlaşması'nı imzaladı. Daha önce 18 Kasım 2022 tarihinde tamamlandığı duyurulmuş olan anlaşma, AB'nin bu türdeki ilk anlaşması olma özelliğine sahiptir.

Anlaşma kapsamında, yeşil enerji, tarımsal gıda değer zincirleri, dijital inovasyon, balıkçılık, lojistik ve kritik hammaddeler dahil olmak üzere çeşitli sektörlerde iş ortamının ve sürdürülebilirliğin iyileştirilmesine odaklanılmaktadır. Anlaşma ile genel hatlarıyla, sürdürülebilir AB yatırımlarının Angola'daki kullanılmayan alanlara çekilmesi, süreçlerin kolaylaştırılması, şeffaflığın artırılması ve çevre ve işçi hakları taahhütlerinin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Anlaşmanın yürürlüğe girebilmesi için Avrupa Parlamentosu'nun onayı dahil olmak üzere, gerekli iç prosedürlerin tamamlanması gerekmektedir.

Avrupa Komisyonu ve Avrupa Ekonomik Alanı EFTA ülkeleri, 2021-2028 Mali Mekanizması konusunda anlaşmaya vardı

Avrupa Komisyonu ve Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) EFTA ülkeleri (İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç), 2021-2028 Mali Mekanizması konusunda müzakereciler düzeyinde anlaşmaya vardı.

AB'nin Uyum Politikası hedeflerini tamamlayıcı nitelikteki Mali Mekanizma, ticari ve ekonomik ilişkilerin sürekli ve dengeli bir şekilde güçlendirilmesini teşvik etme amacı gütmekte ve AEA EFTA ülkelerinin AEA'daki ekonomik ve sosyal eşitsizliklerin azaltılmasına katkısını ortaya koymaktadır.

Buna ek olarak, Avrupa Komisyonu ve Norveç, aynı dönem için, benzer hedefleri takip eden paralel bir Norveç Mali Mekanizması üzerinde müzakereciler düzeyinde ek bir anlaşmaya varmıştır.

Komisyon ayrıca, aynı dönem için bazı balık ve deniz ürünleri için AB pazarına erişimin geçici olarak serbestleştirilmesi konusunda hem İzlanda hem de Norveç ile anlaşmalara varmıştır. Bu anlaşmalar, iki ülkeyle uzun süredir devam eden ikili anlaşmalara "ek protokol" niteliği taşımaktadır.

Bundan sonraki süreçte, tarafların hepsinin üzerinde mutabakata vardığı metinleri, kendi iç prosedürlerine uygun şekilde onaylamaları gerekmektedir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

19. AB-Kanada Zirvesi gerçekleştirildi

19. AB-Kanada Zirvesi 23-24 Kasım tarihlerinde Kanada'da gerçekleştirildi. Zirve sonuç

bildirisinde bir dizi önemli karara varıldı. AB ve Kanada arasında Yeşil Mutabakat işbirliği ve dijital ortaklık başlatılmasına karar verilirken, Kanada'nın Ufuk Avrupa Programı'na katılımı konusundaki müzakereler tamamlandı. Ayrıca, kritik hammaddeler ve hidrojen tedarik zincirleri üzerinde

orta ve uzun vadeli stratejik işbirliği tartışıldı.

Dijital inovasyon alanında AB ve Kanada'nın, yapay zekâ, kuantum teknolojileri, çevrimiçi platformların yönetişimi, dijital beceriler, dijital kimlikler ve siber güvenlik gibi konularda işbirliği yapmayı hedeflediği belirtildi. Ayrıca, plastik kirliliğini 2040 yılına kadar sona erdirmek amacıyla uluslararası düzeyde yasal bağlayıcılığı olan bir anlaşma geliştirme konusunda kararlılık ifade edildi.

Karbon fiyatlandırma sistemlerinin uyumlu olması ve karbon kaçağını önleme amacıyla Kanada'nın AB Sınırda Karbon Dzenleme Mekanizması'na uyum için çalışmaya hazır olduğu belirtildi. Ayrıca, 2024'te Yunanistan'da dzenlenecek "Okyanuslarımız Konferansı" ve 2025'te Fransa'nın Nice kentinde gerekleēecek Birleşmiş Milletler Okyanus Konferansı süreçlerine ilişkin işbirliğinin devam edeceği ifade edildi.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)